

K. KOUMAN

Η ΕΛΛΗΝΙΚΩΤΑΤΗ ΚΑΒΑΛΛΑ

κῶν συνυθκῶν τῆς ἀδιαφορίας τοῦ κοινοῦ, δὲν ἦτο δυνατὸν ὑπὸ τῶν συγγραφέων ἡ τὸν οἰκείων των νάσσωματωθῆ εἰς τόμουν. Διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο κατόρθωμα, ἡ βιβλιοθήκη Φέξη ἀπέβη παράγων σπουδαιότατος τῆς πνευματικῆς προόδου, ἐξ ἣς δικαιοῦται τις νὰ προσδοκῷ ὅτι θὰ ἀνατείλῃ καὶ διὰ τὴν νεοελληνικὴν φιλολογίαν κατόπιν τῆς μακρᾶς ἀσυγγράστου παραγγωρίσεως τῶν συγγραφέων μας, ἡμέραι ἔκτιψήσεως, ἀγάπης, δόξης, πλούτου. Ἀς τὸ ἐλπίσωμεν καὶ πρὸ παντὸς ἃς ἐλπίσωμεν ὅτι ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος Φέξη ὑπὸ τὴν νοήμονα ἡγεσίαν τοῦ κ. Ζερβοῦ θὰ προχωρήσῃ, μὴ πτοούμενος ἀπὸ ἀντίξοους ἀλλὰ παροδικὰς περιστάσεις, ἵνα μείνῃ ἡ ἐκδοτικὴ αὐτὴ ἐπιχείρησις μνημεῖον περιφανές τῶν Ἑλλ. γραμμάτων.

★

Ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις συνέστησε μεγάλην ἐπιτοπίην, ἥτις θὰ συγγράψῃ ἐπισήμιως τὴν Ἰστορίαν τοῦ Ἰταλοτουρκικοῦ πολέμου.

Ἡ εὖδησις εἶνε πολὺ διδακτικὴ καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα. Σωρεία ἀναγγέλλεται συγγραφῶν περὶ τοῦ Ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου τοῦ 1912—1913. Στρατιῶται, δημοποιογάροι, ἴπαξιοματικοὶ πρό-

χειρίζονται εἰς κριτικοὺς καὶ ἰστορικοὺς συγγραφεῖς. Καίτοι αἱ ἐξδόσεις οὐται ἔχουν σκοπὸν προφανῶς κερδοσκοπικόν, ἐν τούτοις παραπλανοῦν τοὺς ἀναγνώστας εἰς διαμόρφωσιν γνώμης πεπλανημένης διὰ τὰ γεγονότα καὶ τὰ πρόσωπα. Τὸ Κράτος ἔχει ὑποχέσων ἀλέντα τῆς ἰστορίας, ἀλλὰ καὶ ἀλέντα τῶν ἐν πολέμῳ δρασάντων, ὡς καὶ τοῦ λαοῦ διὰ τὸν αἵματος καὶ χοίματος τοῦ ὅποιον ἐστήθησαν τὰ τρόπαια τῆς νίκης νὰ δώσῃ τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἰστορικὴν ἀκρίβειαν τῆς πολεμικῆς τοῦ στρατοῦ δράσεως. Δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλῃ τις ἔτι ἡ Ἐλληνικὴ Κυβέρνησις μὰ συγχροτήσῃ μεγάλην ἐξ ὀντοτέρων ἀξιωματικῶν ἐπιτροπῶν ἥτις ἀφοῦ συγκεντρωθῶσιν τῶν Μεράρχων καὶ τοῦ Ἐπιτελείου αἱ ἐκθέσεις θὰ συγγράψῃ ἐπισήμως τὴν ἰστορίαν τοῦ πολέμου, ὅστις τοσαύτην ἐπέφερε μεταβολὴν εἰς τὸν χάρτην καὶ ὅστις ἔλυσε τὸ περιλάλητον Ἀνατολικὸν ζήτημα.

Τὴν προτοβουλίαν ἵνα γραφῇ ἡ Ἰστορία αὕτη δέον νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸς ὁ δαρφαροτεφής Βασιλεὺς, ὅστις εἶνε εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ τὰ γεγονότα καὶ — τὸ σπουδαιότερον — νὰ τὰ κρίνῃ.

ΔΑΦΝΙΣ

ΘΕΑΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

Θέατρον Κυβέλης

Ποδτὸν ἥρχισεν ἐφέτος παραστάσεις τὸ θέατρον Κυβέλης τὴν 23 Ἀπριλίου μὲ τὴν «Ἀνάστασιν» τοῦ Τολστού. Ενθὺς τὴν ἐπομένην ἐσπέραν ἥρχισεν διάσπορος Κοτοπούλη μὲ τὴν «Ἴδεαν τῆς Φραγκίσκας».

Ἡ κ. Κυβέλη παρουσιάσθη εἰς τὸν φόλον της, ὡς «Τοξευούσα», ὡς «Πανουρίτσα», ὡς «Μονάχοιβη». Ἡ Κυβέλη δηλαδὴ ἀπαράμιλλος, εἰς τοὺς

πεταχτούς, παραμενικούς, χαριτωμένους, παιδικούς, πεισματικούς, ἀφελεῖς ρόλους.

Ἡ «Πανουρίτσα» ἀπὸ τὰ νεώτερα ἔργα, ἥρεσε πολὺ διὰ τὴν εἴδυμον πλοκήν του. Ἡ Κυβέλη κομψοτέχνημα Παρισινῆς χάριτος, ἓνα κοριτάκι ζωηρούν, χαϊδεμένο, σπανδαλιώφικο, φιλάρεσκον, θελκτικόν. Ἀμφιέσεις πρωτότυποι καὶ καλλιτεχνικά, ἔαριναί. Αἱ συμμαθήται τῆς τὴν ἀπεκάλεσαν Πανου-

κλίτσαν ώς έπικίνδυνον διά τὰ πειράγματά της καὶ τὰ σκανδαλάκια. Περιφρονεῖ ἔνα δικηγόρον καὶ τὸν ἀφίνει νὰ τῆς φιλῇ τὰ χέρια· πειράζει τὸν πατέρα τῆς ώς ἐρωτευμένον· ματαιώνει ἐρωτικάς συνεντεύξεις καὶ νυμφεύεται ἔνα τὸν δόποιον εἰρωνεύετο καὶ ἔλεγεν ὅτι ἐμίσει.

Ἐπανελήφθη ἔξελληνισθεῖσα ἡ «Μονάχοι βη» τοῦ κ. Ξενόπουλου. Είχε δοῦλη κατὰ τὴν λῆξιν τῆς περιουσῆς περιόδουν ώς ἔργον τοῦ ἀνυπάρκτου Ιταλοῦ Strani, ἔγραφη δὲ ἀποκλειστικῶς διά τὴν κ. Κυβέλην ἥτις τόσον πολὺ ἐπιτυγχάνει εἰς τοὺς ρόλους τῶν πορασίων. Διὰ νὰ δώσῃ δὲ ἡδη ἐγχώριον χρωματισμὸν ὁ συγγραφεὺς ἀνέμιξε τὸν «Νουμῆν», τὸν Νιοβάναν καὶ τὸν μακαρίτην Παπαδιαμάντην. Μόνον τὸν κ. Ξενόπουλον ἐλητημόνησε νὰ παρενέρῃ...

«Ο ἄνθρωπος πού σκοτώσει τὸν κ. κ. Φαρτέρε καὶ Φρονταῖς ἔργον ἑστεριμένον πάσις φιλολογικῆς ἀξίας, τοῦ εἴδους τῆς «Ἀγνῶστου», διὰ τὸν πολὺν κόσμον, διεγείρον τὴν περιέργειαν καὶ τὰ . . . δάκρυα. Ἡ ὑπόθεσις διαδραματίζεται εἰς τὴν Κονσταντινούπολιν, ἐμφανίζονται δὲ καὶ δύο τουρκαλάδες. Πρωταγονιστὴς εἰς Γάλλος συνταγματάρχης ὅστις ἀγαπᾷ μίαν λαϊδήν Φέρδανδ ἀτυχῆ μητέρα ἀπὸ τὴν ὃποιαν ἐπιζητεῖ νὰ ἀπαλλαγῇ δὲ ἀνδρας τῆς, ὅστις συζῆ μετ' ἄλλης. Ἀλλ' ὑπάρχει καὶ καρπός τῆς συζύγων ποῖος νὰ τὸ κρατήσῃ. Συνεννοεῖται δὲ σύζυγος μετὰ τίνος ὑποχρινομένου τὸν ἐραστήν, σύλληψις ὑπὸ τοῦ συζύγου τοῦ ἐνόχου δῆθεν ζεύγους καὶ ἀπὸ μηχανῆς ἡ μῆλλον ἀπὸ ὑπογείου ἐμφάνισις τοῦ συνταγματάρχου φονεύοντος τὸν σύζυγον καὶ νυμφεύομένου τὴν σύζυγον. Ἡ κ. Κυβέλη τὴν στιγμὴν ποῦ ἐξεβιάζετο νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸ παιδί της ἔπαιξε συγκινητικῶτατα—τὸ μόνον προτέρημα τοῦ ἔργου, τὸ δόποιον ἐδημοσιεύθη καὶ εἰς τὴν «Illustration», τὴν τροφὸν τῶν Ἐλλ. θιάσων.

Ἡ «Κυρία Προέδρος» φάρσα τῶν Ἐννεκὲν καὶ Βέμπερ, σκορπίζουσα μὲ τὰ ἔξυπνα καὶ κομικὰ ἐπεισόδια τῆς γέλωτας. Ἡμίγυμνοι ἐμφανίσεις τῆς κ. Κυβέλης καὶ τῆς κ. Βώκου, ἡμίγυμνοι φράσεις. Ὑπόθεσις: Εἰς πρόδερμος Πρωτοδικῶν προάγεται ὑπὸ τοῦ ὑποψηφίου διὰ μέσου μιᾶς κοκότας, ἥτις παρουσιάζεται δῆθεν ὡς σύζυγος εἰς αὐτόν, εὑρεθεῖσα ὑπὸ τὴν στέγην του εἰς ἥν κατέφυγεν ἐκδιωγμένη ἐκ τοῦ ξενοδοχείου τῆς. Ἡ κ. Κυβέλη ὑπενθύμησε κάτα τὴν φωνὴν μίαν ἄλλην ἐπιτυχίαν τῆς, τὸν «Πρίγκηπα ἐκπαιδεύεται».

Ἐτοιμάζεται: «Ο «Πατέρας» τοῦ Στρίμπεργ μὲ τὸν κ. Θ. Οίκονόμου, ὅστις θὰ παιζῃ καθ' ὅλον τὸ θέρος ἀπὸ παιδιού εἰς καιφόν μὲ τὸν θίασον τῆς κ. Κυβέλης.—Ἡ «Ἐπιτυχία» κωμῳδία.—Ο Σάτυρος. Τζοκόνδα, τοῦ δ' «Ανούντζιο.—Ἐλγα, τοῦ Χάουπτμαν.—Θεόδωρος καὶ Σιά, Πετροκοκίνου καὶ Ζουροῦ.

Θέατρον Κοτοπούλη

Ἡ «Ιδέα τῆς Φραγκίσκας» τοῦ Cavault ἔχει πρωτοτυπίαν καὶ ὡραῖον διάλογον. Ἡ «Ιδέα», τῆς εὐφουΐους Φραγκίσκας εἶνε τὸ σχέδιον δι' οὗ ἐπιτυγχάνει τὴν διάλυσιν ἐνὸς ἀναρμόστου γάμου τῆς ἀγαθῆς ἀπελήρης τῆς μὲ ἔνα μεσόκοπον πλούσιον, μεθ' οὗ εἰχε συζευχθῆ, καίτοι ἡγάπα ἄλλον, ἵνα σώσῃ τὸν πατέρα τῆς οἰκονομικῆς. Τὸ ἔργον ἥρετε πολύ.

«Le sceut dispose». Ἡ τρίπρακτος κωμῳδία τοῦ Κρουσσέ ἐπαίχθη μὲ τὸν τίτλον «Ἡ καρδιὰ κυβερνᾶ» ἀπὸ τὴν δα Κοτοπούλη, προαγγελμένην καὶ ἀπὸ τὴν Κυβέλην μὲ τὸν ἐπιτυχέστερον τίτλον «Ἡ καρδιὰ δεσπόζει». Εὐτυχῶς κατενοήθη ὅτι πρέπει οἱ θίασοι νὰ ἀποφεύγουν τὸν διὰ τῆς παρατάσεως τῶν ιδίων ἔργων ἀνταγωνισμόν.

Ἡ δ. Κοτοπούλη ἐκτὸς τῆς ὑποκρίσεως διεκρίθη

διὰ τὰς ὠραίας ἀμφιεσεις τῆς, ώς καὶ αἱ ἄλλαι κυρίαι. Ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἔπαιξε πολὺ καλὰ ὁ κ. Μυράτ. «Τὸ ἀπὸ λωλὸς πρόβατον». Δρᾶμα ἔξηγμένον ἐκ τοῦ γνωστοῦ μυθιστορήματος τοῦ Βαλζάκ «Le curé du village» σκηνοποιημένον ὑπὸ τοῦ Τραριέ.

Ἡ «Ἐκ πόρου η σις τοῦ φρουρίου» τετραπρακτος νεωτάτη κωμῳδία τοῦ Sacha Guitry. «Εξυπηνή, λεπτή, μὲ κομψὸν διάλογον. Μία σύζυγος χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ πάπτει εἰς τὰς ἀγκάλας ἐνὸς ἀστυνόμου, ὅστις κατ' ἀρχὰς ἐμφανίζεται ώς ἐραστής, καὶ τὴν νυμφεύεται, ἐνῷ δὲ τούτης σύζυγος ὑποχρεοῦται νὰ συλληφθῇ ώς ἀπιστῶν μὲ τὴν σύζυγον ἐνὸς φύλου τοῦ χάριν τοῦ διαζυγίου. Ἡ δεσποινὶς Κοιοπούλη ἔπαιξε χαριτωμένα. Ἐπίσης ὁ κ. Μυράτ καὶ ὁ κ. Γονιδῆς.

Μετὰ τῆς δεσπ. Κοτοπούλη συνεργάζονται καὶ δύο νεόβγαλτοι δεσποινίδες, ἡ περικαλλής καὶ ἐλληνικοτάτη τὴν κατατομὴν δις Κορίννα Ζαφειροπούλου καὶ ἡ δις Ἐλλη Μυρώ.

Αλλα Θέατρα

«Ἐδωσε παραπτάστεις ἡ «Ὀπερέττα 'Αθηνῶν», ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Λαγκαδῆ διευθυνομένη. Ἡδη ἀνεχθόησεν εἰς Κέρκυραν. Τὴν ὀπερέτταν θὰ διαδεχθῇ εἰς τὸ θέατρον Συντάγματος ὁ θίασος τοῦ κ. Πλέσσα.

Ἐκτὸς τῶν γνωστῶν κωμειδυλλίον ἐπαίχθη καὶ τὸ «Ονειρόδες βάλς» μὲ Φράντση τὴν κ. Κανδήλη, πρότινην φοράν ἀναλαβοῦσαν τὸν ρόλον αὐτῶν.

—Τὰ «Ολύμπια» (Ἀργιώτων) θὰ ἐγκαινιασθοῦν ἐφέτος μὲ τὴν μεγάλην φιλολογικὴν παράστασιν τῆς Δραματικῆς Σχολῆς τῆς «Τέχνης» ἡ πόλις θὰ δοθῇ τὴν 15 Μαΐου. Κατόπιν θὰ παιξῃ ξένος μελοδραματικὸς θίασος καὶ τοῦτον θὰ διαδεχθῇ ὁ ἐν Κύπρῳ εἰσέτι παριστάνων θίασος Νίκα—Φύρστ.

—Εἰς τὸ θέατρον Αλάμπρα θὰ παιξῃ ἐφέτος ὁ θίασος τοῦ κ. Μουστάκα. «Εργα θὰ δοθοῦν λαϊκά. Εἰς τὸ θέατρον Νεαπόλεως οἱ ἀδελφοί Παντάπουλοι.

— «Ηοχισεν εἰς τὸ «Πανελλήνιον» ἡ διπερέττα τοῦ κ. Παπαϊωάννου μὲ τὴν «Ἀγνήν Σωτάναν». Συμπράττουν ἡ δ. Κολυβῆ, ἡ δ. Δενδρίνου καὶ ἡ κ. Κανδηλάκη.

—Τὸ Ελλ. Μελόδραμα ὑπὸ τὸν κ. Λαυράγκαν θὰ δώσῃ πιθανῶς καὶ ἐφέτος παραπτάσεις.

— Εἰς τὸ «Αθίναιον» θὰ δώσῃ παραπτάστεις καὶ διὸν τὸ θέρος ὁ θίασος τῆς κ. Βατιλείας Στεφάνου, συμπράξει τῶν κ. κ. Σταυροπούλου καὶ Χέλμη.

— Θά ἔλθῃ εἰς Αθήνας Βιενέζικη διπερέττα, ἥτις παιζεὶ ἡδη εἰς Τεργέστην. Ιμπρεσάριος δ. κ. Α. Κονταράτος.

— Επίστης θὰ διέλθῃ ἐξ Αθηνῶν καὶ δὲν ἐν Σμύρνῃ ἦδη παριστάνων Ρουμανικὸς θίασος. Θ' ἀρχίσῃ μὲ τὸ «Βάλς ἔρωτος».

— Νέα ἔργα ἀγγελλοῦνται: «Ἄσ τα καὶ τὰ ξέρω» ὑπὸ δύο συναδέλφων κωμῳδία τοῦ Αθηναϊκῶν τύπων διὰ τὸν θίασον Πλέσσα μὲ δέκα τραγουδάκια.—Ἡ «Ἀκαπνός πυρτίτις», «Τὸ χοῆμα κυβερνᾶ» τοῦ Στρελ, δὲ τούτης δ. Κοτοπούλη, ἥτις ὑκολουθοῦσα τὰ γονίστα τοῦ κοινοῦ, περιέλαβεν ἐφέτος καὶ τὰς ἐπιθεωρήσεις εἰς τὸ δραματολόγιον τῆς. Θά εἰνε δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον στρατιωτική.

— Τὰ «Παναθήναια τοῦ 1913» ἡ «Η Βαλκανικὴ ομοσπονδία» ἐγράφησαν ἀπὸ τὴν τριάδα τῶν ἐπιθεωρητούλων, οἵτινες ἀπετέλεσαν οὕτω κατὰ τὰς «Αθήνας» τὴν Τρίπολη Σαχλιάνας κατὰ τὸ Τρίπολι Αλιάνες. Θά παιχθῶν τὴν 20 Μαΐου ὑπὸ τοῦ θίασον τῆς δ. Κοτοπούλη, ἥτις ὑκολουθοῦσα τὰ γονίστα τοῦ κοινοῦ, περιέλαβεν ἐφέτος καὶ τὰς ἐπιθεωρήσεις εἰς τὸ δραματολόγιον τῆς. Θά εἰνε δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον στρατιωτική.

— Εἰς τὰ θέατρα ἐφέτος θὰ παιχθοῦν στρατιωτικὰ καὶ πατριωτικὰ ἔργα. «Ἐν στρατιωτικὸν γράφει δ. κ. Ξενόπουλος καὶ ἄλλο δ. κ. Λιδωρίκης, δὲ ἐπιλογίας τῶν εὑζώνων, διὰ τὴν κ. Κυβέλην. Ἐπίσης δ. κ. Δημητρακόπουλος γράφει στρατιωτικὸν ἔργον,